

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_680
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Gramatické tvary a konstrukce
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Neohebné slovní druhy
Pořadové číslo DUMu:	20
Stručná anotace:	Výukový materiál se zabývá problematikou neohebných slovních druhů, tedy příslovci, předložkami, spojkami, částicemi a citoslovci. Součástí materiálu je také závěrečný test, který shrnuje probíranou tematiku.
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky s úkoly a závěrečným testem, které slouží k procvičení látky.
Výsledky vzdělávání:	Žák se orientuje se ve výstavbě textu.
Vytvořeno dne:	19. 7. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Neohebné slovní druhy

Neohebné slovní druhy

- jejich tvar zůstává ve větě stejný
- patří sem:
  - příslovce
  - předložky
  - spojky
  - částice
  - citoslovce

Příslovce

- vyjadřují bližší okolnosti dějů, stupeň vlastnosti nebo míry předmětu
- ve větě plní funkci příslovečného určení
- rozlišují se různé druhy:
  - místa (odkud, kudy)
  - času (kdy, odkdy)
  - způsobu (jak)
- je možné příslovce stupňovat – 2. stupeň – přípona –eji, 3. stupeň předpona nej-

Předložky

- vyjadřují ve větě vztah jmen k jiným větným členům
- jedná se o významově nesamostatný druh
- dělí se do 2 skupin:
  1. vlastní – jsou předložky neodvozené (s, v, z, nad, pod...)
  2. nevlastní – jsou předložky odvozené z jiných slovních druhů (vlivem, kolem ...)

Spojky

- spojují věty nebo větné členy
- jedná se o významově nesamostatný slovní druh
- dělí se na 2 skupiny:
  1. souřadicí – vyjadřují vztahy mezi souřadně spojenými větnými členy
  2. podřadicí – vyjadřují vztahy závislosti

Částice

- vyjadřují citové náznaky výpovědi a postoje mluvčího

např. ach, kéž, necht', bohužel ...

Citoslovce

- napodobují zvuky, vyjadřují různé nálady a city mluvčího
- mohou zastupovat i některé větné členy (nejčastěji přísudek nebo podmět)

např. haha, haf, brrr ...

Závěrečný test

1. Utvořte věty, ve kterých užijete tato slova:

a) opravdu – o pravdu

b) zticha – z ticha

2. Vytvořte 2. a 3. stupeň příslovcí

a) radostně

c) mírně

b) smutně

d) vesele

3. Vypište z textu citoslovce

a) Au, co mě taháš za vlasy!

b) Dělalí jsme na něj bububu a on se smál.

c) Čičiči, kdepak jsi?

d) Brrr, to je zima.

Řešení závěrečného testu

1.

- a) Mysleli jsme to opravdu dobře. O pravdu bych se vždy hádal.
- b) Buďte tady zticha. Z ticha se ozval hlas.

2.

- a) radostněji – nejradostněji
- b) smutněji – nejsmutněji
- c) mírněji – nejmírněji
- d) veseleji – nejveseleji

3.

- a) Au
- b) Bububu
- c) Čičiči
- d) brrr

Použitá literatura

HLAVSA, Zdeněk. Český jazyk pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť všech typů. 2. přeprac. vyd., v SPN 1. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 1996, 278 s. ISBN 80-859-3730-1

MUŽÍKOVÁ, Olga. *Odmaturuj! z českého jazyka: rozšířené vydání doplněné o praktickou část.* 3., dopl. vyd. Brno: Didaktis, c2007, 168 s. ISBN 978-80-7358-082-7.